

Inapit regula bñ Augustini
episcopi patris nostri.

Nec omnia
frēs kmī
diligatur
deus? deinde
primū: qz
ista pcep-
ta sūt pñā
palit nob
data. Her-
igit sūt: qut obseruetis pceptū mō-
stio qstituti. pñū pñt qd ī vñū
estis qgregati ut vnāimes habite-
tis ī domo: et sit vob aīa vna et cor
vñū ī deo. Et nō dicatis āquid pñū:
s; sint vob oīa cōia. Et distribuāt
vñūqz vñm ā pposito vñū vñū et
tegumentū: nō equalit oībz. quia
nō equalit valetis oēs: s; potius
vñūqz sicut cuiqz opus fuit. Sic
enī legitis ī actibz aplōz: qz erāt
illis omīa cōia: et distribuēbatur
vñūqz sicut cuiqz opus erat. Qui
vō aliquid habebāt ī seculo: qñ
igressi fuerint mōstīū libent' ve-
lint illud esse cōe. Qui aut nō habe-
bāt: nō ea qrant ī mōstīo. que nec
foris hē potuerūt. S; tñ eoz īfmi-
tati qd opus est tēuatur: etiam si
paupitas eoz qñ foris erat. nē ipsa
necessaria poterat īuenire. Nō tñ
ideo putāt se esse felices: qz īueniūt
vñū et tegumentū: qle foris īuenire
nō potuerūt. Nec erigāt cervicem.
qā sonant eis ad quos foris acce-
dere nō audebāt: s; sursū cor habeāt
et aīa vana nō qrant: ne īcipiāt
mōstīa diuitibz esse vñlia non
paupibz: si diuites illic hūliantur
et paupes illic inflant. Nūqz
illi qui aliquid videbant esse ī seculo:
nō habeāt fastidio frēs suos. qui
ad illā stām societate ex paupita-
te venerūt. magis ac studeant. nē
de pñū diuitū dignitate: s; de pau-
perū frī societate glari. Nec extol-
lant' si cōi vite aliquid de suis facul-

ratibz aliquid gulerūt: nec de suis diui-
cijs magis supbiant. qz eas mōstīo
penūtur. q; si eis ī seculo fruerent.
Alia qppe quecūqz īiquitas ī malis
opibz exerceat' ut fiat: supbia nō etiā
bonis opibz insidiat' ut pereat. Et
quid pdest dissipando dare paupibz:
et pauperē fieri: cū aīa misera sup-
bior efficiat' diuitias gēpñendo. q;
fuerat possidendo. Omēs g' vnāim-
mit' et qrodit' vñū: et honorate ī
vobis deū īuicē: cū tēpla frī estis.
Orōibz instate: horis et tēpibz qstitu-
tis. In oratorio nemo aliquid agat
nisi ad qd frī est. vñū et nomē acce-
pit: ut si forte aliqui etiā pñt horas cō-
stitutas. si eis vacat orare voluerūt:
nō eis sint īpedimēto. qui ibi āquid
agendū putauerūt. psalmis et pñm
cū oratis deū: hoc vñtū ī corde qd
pferat' ī ore. Et nolite cātare: nisi qd
legitis esse cātandū. Qd aut nō ita
scriptū est ut cātet: nō cātet. Carnē
vñā domate ieiunijs et abstinētijs
este et potij: qñ valitudo pmittit.
Qñ aut aliq; nō pñt ieiunare: non
tñ extra horā prandij aliquid alimēto
rū sumat: nisi cū egrotat. Cū accedi-
tis ad mensā. donec inde surgatis. qd
vobis scdm q̄suetudinē legit' sine
tumultu et q̄tencōi audite: ne sole-
vobis fauces sumāt cibū: s; et aures
esuriāt vñū dei. Qui īfmi sūt ex
pñstina q̄suetudinē. si alit' tractant'
ī vñū. non debz alijs molestū esse:
nec īiustū videri eis: quos fecit aliq;
q̄suetudo forciores. Nec illos felicioes
putet. qā sumūt qd nō sumūt ipsi:
s; sibi potij gulerūt: qz valent qd
non valent illi. Et si eis qui venerūt
ex moribz delicatioribz ad mōstīū.
aliquid alimētoz. vestimētoz. ope-
rimētoz ve dāt. qd alijs forciori-
bz et ideo felicioribz nō dāt: cogita-
re debet quibz nō dāt. qñ de sua
sclari vita illi ad istā descendunt:
qñ usqz ad alioz qui sūt corpore
fīniores frugalitate. pñire nō

qđ fecit: et ille qui lesq est. sñ discip
tatoe dimittere. Si aut sēuicē lese
runt. iuicē sibi debita relaxare de
bebūt. ppter orōes vras: qđ vtiq
qđto crebriores habet. tāto sāctio
res hēe debetis. Melior est at qui qđ
uis ira sepe temptet: tamē impe
trare festinat. ut sibi dimittat cui
se fecisse agnoscit iuriā: qđ qui
tardius nascit. et ad veniā peten
dā tardius inclinat. Cui at nūq
vult petere veniā. a nō ex aīo pe
tit: sine causa est i mōsterio. etiam
si mte nō piciat. pōnte vob a ubi
duriōribz pte. Cui si emissā fue
rit ex ore vō: nō pigeat ex ipso
ore pferre medicamēta. unde frā
sūt vulnā. Cū at necessitas dis
ciplinē. i moribz cohercendis dicere
vos vba dura apellat. si etiā ipi
modū vos excessisse sentitis nō a
vobis erigit. ut a vobis subditis
veniā postuletis: ne apud eos qđ
optet esse subiectos. dū nimis ser
uat hūilitas. regendi frangatur
auctoritas. S; tam petēda est ve
niā ab omī dñō: qui nouit eos qđ
plq iusto forte corripitis: qūta be
nuolētia diligatis. Nō at cūnalis
s; spūalis mē vos debet ēē dilectio.
pposito tāq pū obediāt: multo
magē pbro qui omī vīm curam
gerit. Ut g cūta ista seruet. 4 si
quid minus seruātū fuerit. non
negliget pteatur. s; ut emēdādū
corrigendūq; curetur: ad pposi
tū pāpue ptinebit. ut ad pbrū
cuiq; apud vos est maior auctori
tas referat. qđ modū ul vires ei
excedit. Ipē vō qui vobis pēst. n
se existimet ptate domināte. sed
caritate fruente felici. honore co
rā vobis platus sit vobis: timore
corā deo substratq; sit pedibz vūs.
Cūca omīs: seipm bonoz operū
pbeat exemplū. Corripiat ique
ros. qđolet pusillāmes? suscipiat
ifirmos: paciēs sit ad omēs. Dis

aplinā libēs habeat: metuedq; ipo
nat. Et quis utrūq; sit nārit? tñ
plq amari a vobis appetat qđ time
ri: semp cogitās deo se p vobis id
diturū esse rationē. Vñ vos magē
obediēdo nō solū vestri s; etiā ipi
miseremur: qui int vob qđto in loco
supiore. tāto i piculo maiore vsat.
Donet dñs ut obseruetis her omīa.
tamq; spūalis pulchitudinis ama
tores: et bono xpi odore de bona qū
sacōe fragrātes: nō sicut serui sub
lege. s; sicut liberi sub grā gstituti.
ut at vos in libello hoc. tamq; i
speculo possitis inspici: ne per
obliuionē aliqd negligat. sel in
septimana vobis legatur. Et vbi
vos iuenerit ea que scpta sūt fa
ciētes: agite grās dñō bonoz
omī largitori. Vbi at sibi quicūq;
vīm. videt aliquid deesse? doleat
de prito caueat de futuro: orās ut
sibi debitū dimittat. et i tempta
cionē nō iducatur.

**Explicit regula bē Augustini p
pon epī patris nostri.**

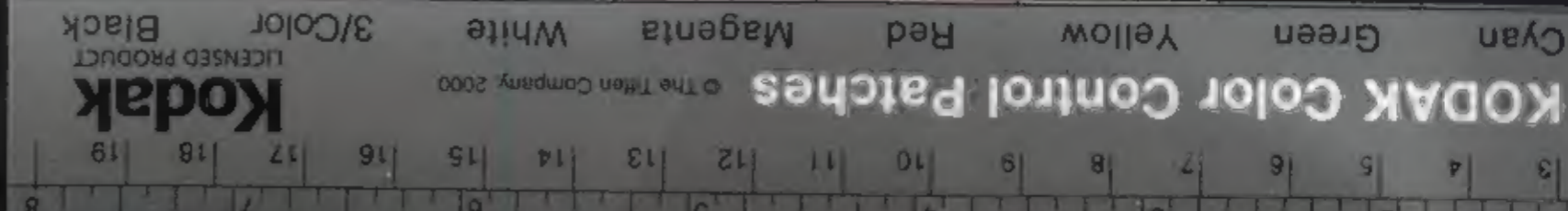
**Inapit qmentū hugois de scō
victore in regula bē Augusti
pponensis epī pūs nostri. Ut
post dilectionem dei et primi
caritas et vnaminitas custo
diatur: nichilq; ppiūm sed
omnia cōmūia iudicent.**

Met pcepta q subscpta
sūt deo regulāia ap
pellāt: qz videlz i eis
nob itē viuēdi norma
expmūt. Regula aut
dicit. eo q itē regat.
uel itē doceat. Et qđ nos dicimq;
regula: greci canon appellāt. Vñ
et greco noīe canonici. id est reglā
res appellati sūt: hū qui i mōstibz
gstituti. iuxta i gularia pcepta
stōz pūm canonicē atq; aplice
viuūt. Cuius dicit. Her sūt q ut
obfuetis pāpūm in monastio

De hijs i quibus se habet mali
male et boni bñ aduice. **Clv.**
Quò rācor ipedit effrīn orōis.
De scitate i orōibus hñda **Clvi.**
et ex quibz oritur et effectū orō
nū sanctarum. **Capitū. Clvii.**
De diuersitatibus quorūdam
circa veniam petēda. **Clviii.**
Qōtra duriciā uerborū. **Clx.**
De malis et bonis que fiunt
per linguam. **Capitū. Clxi.**
Qd interdū duris uerbis pñt
uā prelati ad subditos. **Clxi.**
De quibusdā rephensibilibus
circa humilitatem. **Cap. Clxii.**
De auctoritate regiminis cō
seruanda. **Capitulum. Clxiii.**
Qasus notabiles in quibz est
venia petenda a dñō. **Clxiiii.**
Qd magis dilā sūt aspē cor
rigendi. **Capitulum. Clxv.**
De mō dilcōis int frēs. **Clxvi.**
De obediencia. **Cap. Clxvii.**
De cura debita circa regulam
obseruanda. **Capitū. Clxviii.**
De varijs modis circa placō
nē se habēdi quo ad ābitiosos et
quo ad bonos **Capitū. Clxix.**
De caritatiuo seruicio prelati
ad subditos. **Capitū. Clxx.**
De hōre exultēdo p̄lato. **Clxxi.**
De tōre i quo debz ēē p̄latz **Clxxii.**
De caritate eoz q̄ ptinet **Clxxiii.**
ad officium p̄lati. **Capitū.**
De bono p̄latōz exēplo. **Clxxiiii.**
De correctione que debet uigere
in prelatibz. **Capitū. Clxxv.**
De frībuz inquietis. **Clxxvi.**
De q̄solacōe faciēda a p̄lato
fratribz. **Capitū. Clxxvii.**
De pusillanimitate. **Clxxviii.**
De mōdo prelati se habēdi ad
infirmos. **Capitū. Clxxix.**
De paciēcia p̄lati ad omnes
subditos. **Capitulum. Clxxx.**
Qōtra religiosos i quibus pe
rit uite austeritas. **Cap. Clxxxi.**
Qōtra prelatos et alios maio

res qui uiuūt delicat⁹ q̄ subditi.
Qōtra p̄latos molles. **Clxxxii.**
ad subditos i disciplina. **Clxxxiii.**
Qd necessariū est prelato ut
timeatur. **Capitū. Clxxxiiii.**
Qd p̄lato magis curandū est
de amore subditorum q̄m de fōre
De cogitādo de reddēda **Clxxxv.**
racōe a prelato. **Capitū. Clxxxvi.**
De p̄culo prelatorum. **Clxxxvii.**
Qōtra religiosos qui nō ser
uant ordinem suum. **Clxxxviii.**
Qōtra illos qui nō integre ser
uant ordinem suū. **Clxxxix.**
De spiritali pulchritudine
uirtutum. **Capitulum. C.**
De bono fame odore. **Cap. Cxi.**
Qōtra illos qui iuite faciunt
ea que faciūt i religione. **Cxii.**
Qōtra negligēciam. **Cxiii.**
De rebus salutaribz habēdis
in mente. **Capitulum. Cxiiii.**
De regula frēq̄t legēda. **Cxv.**
De cogniciōe sui. **Cap. Cxvi.**
De grāz actōe p̄ bonis. **Cxvii.**
De dolore super transgressio
ne regule. **Capitū. Cxviii.**
De peccati placēcia et eius
readiuo. **Capitulum. Cxix.**
De hijs que ualēt ad remissio
nem habendam. **Cap. Cc. et xl.**
De temptacōibus. **Ccxi.**
Sequitur p̄logus frīs Humberti
Magri generalis ordinis p̄dica
torum iñ explanacōe regule
de uita clericorum. Aurelij. Au
gustini Episcopi yponensis Bea
tissimi patris nostri.

Agitanti
in dñi de
sermone
qui erit it
frēs. de re
gula bñ
augustini
noto uobis.
et timenti
ne forte ser

pulchrū ad eos iterare. **Q**uē autem
vidisset sophocles dixit ad sociū. **Q**
pulchrū puerū pida. Et pides ad
eū. **D**ecet sophocle p̄torem non solū
mentē sed et oculos sustinētes h̄re.
Si autē hoc decet p̄tore. q̄comagis
virū religiosū. **N**on est q̄ s̄i culpa
viri religiosi q̄ habeat oculos impu
dicos. et h̄c est p̄ma causa quare
debet cauere vir talis ab impudico
mulieris aspectu. **Q**ui i feminā figit
oculū non debet putare se ab alijs
nō videri. **Cap. Octuagesimū q̄rtū.**

Non debet qui i feminā fi
git oculū. et illi i sepe diligē
firū ab alijs se nō videri cū hoc facit.
videt oīs et a quibz se videri nō ar
bitrat. **H**ic tangit scdā rō que est
ex pte p̄xmi quāe mādāt p̄dā
est obsequiū. Et nota q̄ aliqui s̄
ita stolidi. q̄ cū nō vident alios non
putāt se interdū videri ab alijs. **I**sti
sūt sicut azimūs animal stolidum
de quo dicit q̄ cū habet caput int̄
sentes et non videt lupū putat se
nō videri ab eo. **S**ūt iterū sic puei
qui i ludo quodā cū reuertunt ad
genua matris et ibi abscondūt ca
put. nō putāt se videri ab alijs pu
eris quos nō vident. **S**icut etiā ceteri
nō putāt se videri ab alijs quos nō
videt. **I**ta multi cū aliq̄ idisapliā
te committūt cū mulieres nō vident
alios. nō putāt se videri ab eis
s̄ nō est ita. **N**ō putabat ysaac se
videri cū iocubatur cū uxore sua re
becca sed vidit hoc ab imalech rex
palestini p̄spiciēs p̄ fenestrā.
Gen. xxv. Non putabat ille iuue
nis qui abulabat ad uespascente
die iuxta domū mētrās. quē de
phensu osculata est se videri a salo
mone. quā tū vidit de fenestra do
mū sue p̄spiciēs per cācellos. **ps̄.**
ps̄. **N**āq̄ et illa mulier dephensa
i adulterio adducta ad ihesum
ioh. vii. Putabat se videri ul' ad
ulterius cū ea q̄ sūt. et visi et cō

phensi. **S**ic quoq̄ quodā dei iudiciū
multi i huiusmōi cū se putāt latere
dephendūt sup̄na providēcia.
non s̄i causa valde vali l' facient.
Qui eū huiusmōi sūt corrigunt
p̄ q̄fusionē interdū. et nūq̄ dei cō
re corrigentur. **I**deo orat pro illis
p̄sta dices. **C**onfidant et quibz
retrosp̄ saliet a malis conceptis
retrahantur p̄ cōfusionē. **I**te alij
videntibz tūctē timor similis fac
iendi. sicut accidit de latronibus
dephensis quorū dephensio ē ali
ad timorē exemplū. **A**ctū. **S**ed
anania et saphira quibz dephensio
et punitis. sicut i hystoria. **E**t
est timor magnus i omīsa eccl̄a
i omēs qui audierūt hoc. **I**te
latrones interdū plū nocēt
lice q̄ raptores. ita et oculi
q̄ frequē q̄mittūt et mactant
vadūt et tūq̄ ab eis p̄tē
sicut i latrones frequē nocēt q̄
raptores. et magnos thesaurōs
vadūt ubi raptores caput
uel capras. nec p̄tē p̄familias
ab h̄is cauere q̄ nescit q̄ videri
Reg. i. xxv. **I**mmisit dñs salu
trūculos p̄missiē caldeorū. et
oculos syrie. latrūculos moab et flug
amon i iudam ut dissp̄derēt eū. **P**ro
mte dñs rei publice et amator
eius. sūt interdū ut dephendunt
huiusmōi p̄tā. sicut et dñi terrarū
adhibent diligentiā magnā ut de
phendant latrones et q̄fundant
Iemie. **Q**uō q̄fundantur fur q̄
phendit sic q̄fusi sūt domus iheru
religiosos designant. **I**gitur huiusmōi
homines vident interdū et dephē
dūt deo p̄curate. et p̄pter eorū cor
repaonē et p̄pter aliorū timorē
et p̄pter bonū cōmunē. **S**equitur.
**De cōdicioibz diuini iudiciū q̄ videri
let ad mūdū p̄tā. Cap. lvi.**

Sed et si lateat et a nemine
hōm videri quid facit de
illo desup̄ inspectore quem latere

Non enim potest multum supra hominem. et ideo
si quis conatur aliquantulum contra eum
stare vincat. **Quintum** est adiutorium
bonorum. **Etiam** iuxta. Et si quis propria pualue
rit contra eum duo resistent ei. et ideo
debet quare sollicitate orationes et adiuto
ria bonorum. **Sextum** est virtus fidei. scilicet
enim per fidem vicerunt regna. et hoc est
victoria quam vincat mundum fides vera
et filii principis mundi. et ideo dicitur
Psalmus. v. resistite fortes in fide. **Septi**
mum est fidelis reuelatio temptationum
nunc in confessione bonis viris. **Vnde**
in vi. psalmi. Nichil ita confudit et alli
dit virtutem demonum. quod si quis se
creta cogitationum reuelauerit sanctis
tissimis patribus. **Latronum** enim est fu
gere ubi appendunt. **Octauum** est me
ditatio sacre scripture. cor enim humanum
est sicut molendinum quod semper
aliquid molit et ideo quando reuoluit in
se sacra scripturam non recipit aliud
quod dyabolus afferat ad molendum
per cogitationes. **Herundus** de cotidi
ana lectione aliquid in mente memorie
dimittendum. quod fidelis dirigatur
et sursum reuocatum crebrius rumi
netur. quod proposito conueniat quod in
tentatione proficiat. quod detineat a
nimam ut aliena cogitare non li
beat. **Nonum** est crucis memoria
hoc est enim vexillum quod erectum tunc et
fugat demones. **Crisostomus.** Tanta est
virtus sedule meditationis crucis
christi quasi fidelis in corde teneat statim
ad eius memoriam totum dyaboli
fugatur exercitus. **Decimum** est
scientia diuina quam in multis in
struit contra istud bellum. **In bello** enim
plurimum valere solet sapientia quam vires
vel arma bellica. **ysaia. xi.** Non no
cebunt neque occident in vniuerso mor
te meo scilicet hostes infernales quia
repleta est terra scientia domini. **Vnde** dicitur
est contritio capitis temptationum scilicet
cogitationum primarum. lubricus
est enim coluber tortuosus sicut dicitur
ysaia. xli. et nisi capite teneat totum illa

bit. **Brege.** Si temptationum in corde nascen
ti festine non resistit ac eadem qua nu
tritum mora roborat. **Quod** decimum
est sine quo alia non possunt diuinum
auxilium. Ipse enim deus est qui conseruat
in temptatione. **Et** **xxxviii.** In tempta
tione conseruabit illum a malis scilicet
deus timentem se. **Item** eripit a tempta
tione. **psalmus.** In te eripiar a temptatione.
Item non permittit temptationem inua
lescere. **Cor. x.** Non permittet vos
temptari super id quod potestis et ideo
quasi ad sanum remedium docens con
fugere doctrina domini sequens dicit **Aug.**
Oret ut in temptationem non inducat
a domino scilicet permissione. **Felices** qui
per diuersos vires remediis viriliter re
sistunt temptationibus. **Item** scilicet dicit
Bernardus. Quociens temptationibus re
sistimus deones superamus. angelos
letificamus. deum honoramus. ipse
nos hortatur ut pugnemus. adiu
uat ut vincamus. certantes spectat.
deficientes subleuat. victores coronat.
Item scilicet dicitur. **Aug.** non
regnum in ipso et ad apostolum non

Explicit commentum magistri
Huberti super regulam aug.